

Sosiaaliset mediat ja tietosuoja

Juha Kontturi

IT -suunnittelija

Turun ammattikorkeakoulu

Päivän ohjelma

- yleistä sosiaalista medioista, tiedon hausta
- tietojen julkaisu: mitä – kenelle
- tiedon omistajuus sosiaalisissa medioissa
- tekijänoikeudet
- palvelujen turvallisuus ja ominaisuudet

- GDPR 5/2018

Tiedot netissä

- Mitä netin julkisuus tarkoittaa?
- Tiedot säilyvät netissä
- Käyttäjien tietojen kerääminen
(EU, yleinen tietosuoja-asetus 5/2018)

Tiedon haku netistä, yksittäisen käyttäjän näkökulmasta

- esimerkiksi Google

Mitä saa julkaista?

- Omia tuotoksia
- Suojaa henkilötietoja
- Kenenkään muun tuotoksia/tietoja ei saa julkaista ilman lupaa.

- Muut saavat kopioida sinun kuviasi ja tekstejäsi *omaan käyttöönsä*.

Älypuhelimet

Pilvipalvelut

- muut yhdistetyt laitteet

Sovellukset

Riippuvuudet nuorilla

Valokuvat

- Henkilöt
- Julkinen paikka
- Teokset
- Asiayhteys
- CC: Creative Commons

Tiedon omistajuudet sosiaalisissa medioissa

- tekstit, kuvat ...
- käyttöehtosopimukset (USA)
- vapaa tiedon käsittelyoikeus

Mitä palveluita käytetään mihinkin tarkoitukseen

- palvelun toimintavarmuus
- varmuuskopiointi
- tietoturva käyttäjän vastuulla
- perustuu vapaaehtoisuuteen
- mitä saa tallentaa (henkilötieto- ja tekijänoikeuslaki)
- omistajuus siirtyy palvelulle
- poistaminen mahdotonta

SOSIAALISTEN MEDIOIDEN KÄYTTÖSÄÄNTÖJÄ

- **Henkilötiedot/luottamukselliset tiedot**
- **Tietoturva**
- **Yleiset ”säännöt” sosiaalisessa mediassa**

- **Käytä turvallisia palveluja (oman organisaation tarjoamat)**
- **Ulkopuoliset palvelut (kuka omistaa tiedot)**
- **Käyttöehdot**
- **Tiedot tekijänoikeuksista**

- **Yhteistyömahdollisuudet (kansainvälisyys)**
- **Ajasta riippumattomuus**
- **Luova työtapa (eri menetelmien käyttö: teksti, kuvat, videot...)**
- **Vuorovaikutus**

Turvallinen käyttö:

- **tekijänoikeudet**
- **luottamukselliset tiedot ei sosiaalisiin medioihin (henkilörekisteri)**
- **palvelujen käyttöehdot**
- **yleiset käyttäytymissäännöt**
- **ketään ei voi pakottaa rekisteröitymään ulkoisiin palveluihin**
- **palvelun toimintavarmuus**

- **kansainvälinen yhteistyö -> riskit**

- **ulkoiset palveluntarjoajat -> palvelutaso**
 - **tietoturva, millaisia tietoja**
 - **palvelun toimintavarmuus – varamenettely**
- **lähinnä julkisten asioiden käsittelyyn**
- **työntekijä vastaa itse palvelun tietoturva-asetuksista**
- **käyttö vapaaehtoista**
- **tietoa (tutkimustiedot) ei saa julkaista jos jaetut oikeudet – julkaisija ei ole yksin tiedon omistaja**
- **omistajuus siirtyy palvelulle**
- **poistaminen mahdotonta**
- **palvelulla vapaa tiedon käsittelyoikeus**

Mitä saa julkaista, kuka saa kopioida tietoja

EU yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) 2018

General Data Protection Regulation

Miksi tietosuojalait muuttuvat?

- parantaa henkilötietojen suojaa ja käyttäjien oikeuksia
- yhtenäistää tietosuojaan liittyviä sääntelyjä EU -maissa

- **GDPR** koskee **EU**:ta ja muita valtioita jotka käsittelevät EU:ssa asuvien henkilöiden tietoja.
- Palveluntarjoajat joutuvat tiukentamaan henkilötietojen käsittelyä, käyttäjillä on parempi mahdollisuus vaikuttaa omiin tietoihinsa.
- Mitä tietoja kerätään ja mihin ne leviävät, tähän esimerkiksi Facebook panostaa.
- Esim. tiedot käytettävistä laitteista sekä seksuaalisuuteen ja uskuntoon liittyvät asiat katsotaan henkilötiedoiksi.

- Palveluntarjoajat siis varautuvat teknisesti
- Sisällön tuottavat ovat itse vastuussa kuitenkin mitä tietoa palveluihin tuotetaan
- Jos ulkoistetaan henkilötietojen käsittely, on varmistettava tietosuojaa –asetusten vaatimukset.
- Käyttäjien sähköpostiosoitteita ei saa enää käyttää markkinointiin, muutos Facebookin osalta. Aikaisemmin sai (kaverit, kaverien kaverit)

- **Palveluntarjoajien omat säännöt** – laissa määritellyt kohdat. Näissä on eroavaisuuksia ja joskus vaikea tulkita. Esimerkiksi tekijänoikeudet ja henkilötiedot, kuinka niitä saa käsitellä tai saako ollenkaan (lupa oltava?).
- Ala –ikäiset henkilöt: alle 16 vuotiaat vanhempien/huoltajan valtuutuksella. Tässä on eroavaisuuksia maiden välillä, määritellään kansallisella lainsäädännöllä.
- Palveluntarjoajat päivittävät käyttöehto-oikeuksiaan koko ajan vastaamaan GDPRn vaatimuksia.
- Tietoa ei oikein saa käyttäjistä kerätä. Jos saa niin käyttäjillä on paljon oikeuksia saada tästä tietoa.

Minkä maan lakeja noudatetaan:

- o sen valtion lakia jossa tietojen käsittelijällä/rekisterinpitäjällä on toimipaikka
- o missä tietojen tallennus tapahtuu

Esim. Google+:

Sen maan lakia jossa tietojenkäsittely tapahtuu koska yrityksellä on useita toimipaikkoja ympäri maailmaa

Henkilötiedot ja Facebook

- pääpaikka USA, Euroopassa Irlanti. Sovelletaan Irlannin tietosuojalainsäädäntöä jollei **käyttöehdoissa** ole muuta sovittu.
- Facebook kerää käyttäjistä kaiken tiedon mitä hän itsestään julkaisee. Henkilötiedot, asuinpaikka, perhesuhteet, työpaikka, koulutus, mieltymykset, harrastukset yms. Kommunikointi (viestit, chat, tökkäykset...) myös kerätään.
- Facebook on velvollinen poistamaan kaiken mikäli käyttäjä lopettaa käytön.

Henkilötietojen kerääminen (Henkilötietolaki) työyhteisössä

- o perustuu laissa säädetyn tehtävän hoitoon
- o rekisteröitävän suostumus oltava
- o jos tietoja on kerättävä, henkilön yksityisyyden suoja ei saa kärsiä

Rekisteröidyn oikeudet

- Saada informaatioita henkilötietojen käsittelystä
- Oikeus saada pääsy tietoihin
- Oikaisuoikeus ja oikeus tulla unohdetuksi
- Oikeus käsittelyn rajoittamiseen
- Oikeus siirtää tiedot toiseen järjestelmään